

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - - \$6.00
Za pol leta - - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 145. — ŠTEV. 145.

NEW YORK, THURSDAY, JUNE 21, 1923. — ČETRTEK, 21. JUNIJA, 1923.

VOLUME XXXI. — LETNIK XXXI.

NEMČIJA DOSPELA NA ROB PROPADA

Vrednost marke še vedno zelo omahuje. — Berlin ogoren v spriču nestalnega položaja — Obožbe, dvignjene proti veleindustrijalcem. — Ameriški zakladniški tajnik bo v najkrajšem času dospel v Evropo ter skušal rešiti reparacijski problem. — Vrednost marke je znašala včeraj v New Yorku na borzi približno 120,000 mark na en dolar.

Berlin, Nemčija, 20. junija. — Glasi se, da bo nemška državna banka iznova poskusila podpreti marko. To je baje tudi vzrok, zakaj je vrednost marke zopet nekoliko poskočila. V socijalističnem časopisu dolže veleindustrijalce kot Stinnesa in Wolffu, da so porabili denar, katerega je plačala država za pomoč v Ruhri okraju, za špekulacije z markami, oziroma v druge svrhe, ki imajo nobenega stika s pasivnim odporom.

Pariz, Francija, 20. junija. — "Echo de Pariz" poroča, da bo prišel ameriški zakladniški tajnik Mellon v kratkem v Evropo na tajni misiji in da bo skušal rešiti reparacijski problem. List pravi, da se bo Mellon posvetoval z načelniki finančnih ministrstev Anglije in Francije, da najde spremljivo rešitev reparacijskega vprašanja ter vprašanja medzvezniških dolgov. To sta dva faktorja, ki v glavnem ovirata napredek Evrope.

"Mellon, ki ima sam tisoč milijonov dolarjev premoženja (?)," pravi list, "je očvidno prvi finančni velikan Amerike. Njegov obisk znači, da se je pojavila v Ameriki želja priti do sporazuma glede vprašanja dolgov in reparacij.

London, Anglija, 20. junija. — Angleški kabinet se bo danes sestal, da se posvetuje glede francoskega odgovora na angleški memorandum glede reparacijskega vprašanja.

Bruselj, Belgija, 20. junija. — Ministrski predsednik Theunis, kojega kabinet je padel v zadavi uvedbe francoskega jezika na vseučilišču v Ghentu ter v zadavi štirinajstmesecne vojaške službe, bo predložil jutri kralju Albertu, imenik svojega rekonstruiranega kabinta.

Noben socialist ne bo član reorganiziranega kabinta, ker se je zadnji socijalistični kongres izrekel za izvjejanje sile potom razrednega vojaške službe, za energično politiko proti Nemčiji ter za drastično skrjevanje vojaške službe.

Berlin, Nemčija, 20. junija. — Poročalec "Berliner Tages Zeitung" je sporočil svojemu listu, da je bil francoski maršal Petaim lahko ranjen, ko je skočil s tira vlak, vozeč iz Pariza v Mainz. Dva častnika njegovega spremstva pa sta baje izgubila pri tem življene. Poročalec sporoča nadalje, da je bil maršal na poti v Ruhri ozemlje ter Porensko in sicer na inšpeksijskem potovanju in da je bila preložena parada, določena za jutri v Mainzu.

LJUDSKA MNOŽICA JE NAVIŠLA NA JEČO.

MESTO GDANSK POPOLNOMA ISOLIRANO.

Gdansk, 20. junija. — Poljske oblasti so že v tork zvečer prekinile vso telefonsko in brzjavno zvezo med tem mestom in Poljsko. Pošiljati se same le uradna sporočila.

Zakaj je uvedla Poljska to skrajno draščno odredbo, se zankrat še ni moglo dognati.

Če bi dobili ljudje zamorca v roko, bi ga brez dvoma linčali.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah:

Včeraj se bilo naše cene sledče:

Jugoslavija:
Raspodilja za zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu all drugod, kjer je pač za hitro izplačilo najugodnejše.

1000 Din. ... \$12.20 ... K 4,000

2000 Din. ... \$24.20 ... K 8,000

5000 Din. ... \$60.00 ... K 20,000

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računimo posebel po 15 centov za poštino in druge stroške.

Italija in zasedene ozemlje:
Raspodilja na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.

200 lir \$10.20

300 lir \$15.00

500 lir \$24.50

1000 lir \$48.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 200 lir računimo posebel po 15 centov za poštino in druge stroške.

Za podprtje, ki presegajo znesek pet tisoč dinarjev ali po dvatisočih lir dovoljujemo po mogočnosti še poseben popust.

Vrednost dinarjem in liranjem sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepriskakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam doseže poslan dinar v roko.

Glede izplačil v ameriških dolarih glejte poschen egzis v tem lista.

Dinar nam je poslat najbolje po Domestic Money Order all pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street
New York, N. Y.
Glavno zastopanstvo Jadranke Banks.

VELIKANSKI POŽAR V PITTSBURGHU.

Pred kratkim je udarila strela v zalogo olja Atlantic Refining Company na Butler Street v Pittsburghu. Nekaj dvanajstletnega fnta je bil pri tej priliki usmrten. Škoda, povzročena pri kompaniji, cenijo nad miljon dola rjev.

ZASTRUPLJEVALCA PRED POROTNIKI

Lekarnar je izpovedal, da je jemal mladi Avery, vseboval arzenik, ki je močan in zavraten strup.

Morilni proces, ki se vrši v Newarku proti mlademu zakonskemu paru Johnu in Mary Creighton, ki sta obadoljena, da sta zastupila osemnajst let starega brata slednje — Charles Averyja, ki je dobil že včeraj, ko so bile zaslisanje obteževalne priče ter ni se prišla obramba do besede, povsen drugačno lice in sicer v pred obtoženja.

Kot obteževalna priča je bil zaslisan lekarnar Albert Webster. Javni obtožitelj je skušal na temelju zapiskov, katere je imel pred seboj, izprashi lekarnarja, kaj je izgotvil za mladega moča na temelju receptov hišnega zdravnika Creightonovih, dr. Boyle-a. Lekarnar je priznal, da je bil v medicinah nitrat vismuta. To je belkastosiv prsaček, ki se le redkokedaj razpusti v telesu, če ga človek zavžije. Zagovornik Vickers je nato izposloval pri sodniku Caffery-ju, da je moral priložiti lekarnar aktom originalne recepte kot dokazilni material ter vprašati Websterja nato, če ve, kaj lahko vsebuje nitrat vismuta kot nečisto primes. Lekarnar je odgovoril: Baker, cink in — arzenik.

Nato je bil zaslisan zdravnik dr. Boyle kot obteževalna priča. Rekel je, da so ga poklicali Creightonovi k mlademu Avery-ju v hišo in da je ugotovil naslednje simptome bolezni: Bela kožica v očeh je bila rmenkaste barve, jezik je bil rdeč, a drugoče ni mogel ugotoviti ničesar drugega. Par dni pozneje je zopet prišel k mlademu bolniku. Mrs. Creighton je bila v bolniški sobi ter popisala boleznen. Onega dne so bila jetra mladega moča zelo občutljiva, če se jih je dotaknil. Dne 14. aprila je zopet prišel načel, da je grlo bolnika umeto in da izpije velikanske množine vode. Rekel je, da je naročil, naj piše bolnik mleko. Zdravnik je prišel nato še trikrat. Zadnji dan mu je izjavila Mrs. Creighton, da se je zdravje njenega brata nevrjetno izboljšalo.

20. aprila, ko je zopet prišel, in mladi Avery ga je vprašal, če sme vstati ter iti na prosto. Dr. Boyle je odgovoril: Mogoče v dveh dneh. Nato je bil še enkrat pozvan v hišo krog polnoči. Mladi moč je bil mrtev, in Mrs. Creighton je zopet odgovorila: — Tukaj je Ana.

— Ali mislite, da je bil moč brat zapleten v kako ljubavno storijo? — S tem je mislila reči, da domneva, da je izvršil samomor.

RUSKI ODGOVOR NA ANGLEŠKO POSLANICO

Sovjetski minister za zunamogoče medicina, katero je jemal mladi Avery, vseboval arzenik, ki je zadovoljen, da prekine propagando v inozemstvu.

Moskva, Rusija, 20. junija. — Ruski minister za zunamogoče medicina, Jurij Čičerin, je zadovoljen, da prekine propagando v inozemstvu. Sovjetski minister za zunamogoče medicina, Jurij Čičerin, je v svojem odgovoru na poslanico angleške vlade z dne 13. junija odgovoril, da soglaša s tem, da se zaključi vprašanje sovjetske propagande v inozemstvu. Z angleško poslanico je bil tudi končan angleško-ruski spor.

V svojem odgovoru omenja odlokovanje poročnika Razkolnikova in Gubina proti mlademu zakonskemu paru Johnu in Mary Creighton, ki sta obadoljena, da sta zastupila osemnajst let starega brata slednje — Charles Averyja, ki je dobil že včeraj, ko so bile zaslisanje obteževalne priče ter ni se prišla obramba do besede, povsen drugačno lice in sicer v pred obtoženja.

Glede M. Šamjatskija, sovjetskega zastopnika v Teheranu, obljublja sovjetski minister za zunamogoče medicina, Jurij Čičerin, da bo dobil v medicinah nitrat vismuta. To je belkastosiv prsaček, ki se le redkokedaj razpusti v telesu, če ga človek zavžije. Zagovornik Vickers je nato izposloval pri sodniku Caffery-ju, da je moral priložiti lekarnar aktom originalne recepte kot dokazilni material ter vprašati Websterja nato, če ve, kaj lahko vsebuje nitrat vismuta kot nečisto primes. Lekarnar je odgovoril: Baker, cink in — arzenik.

Nato je bil zaslisan zdravnik dr. Boyle kot obteževalna priča. Rekel je, da so ga poklicali Creightonovi k mlademu Avery-ju v hišo in da je ugotovil naslednje simptome bolezni: Bela kožica v očeh je bila rmenkaste barve, jezik je bil rdeč, a drugoče ni mogel ugotoviti ničesar drugega. Par dni pozneje je zopet prišel k mlademu bolniku. Mrs. Creighton je bila v bolniški sobi ter popisala boleznen. Onega dne so bila jetra mladega moča zelo občutljiva, če se jih je dotaknil. Dne 14. aprila je zopet prišel načel, da je grlo bolnika umeto in da izpije velikanske množine vode. Rekel je, da je naročil, naj piše bolnik mleko. Zdravnik je prišel nato še trikrat. Zadnji dan mu je izjavila Mrs. Creighton, da se je zdravje njenega brata nevrjetno izboljšalo.

HARDING JE PRODAL SVOJ LIST.

Washington, D. C., 20. junija. — Predsednik Harding je prodal list "Star", kojega urednik in lastnik je bil, dvema založnikoma. Podoba določa, da mora za list še naprej prispevati svoje članke.

Creighton je izjavila zdravnik, da je njo in njenega moča predramišljuš, ki je prihajal iz bratovev.

Creighton je šel nato v sobo bolnika ter videl, da ga duši in dal mu je špirit amonije, kateremu pa bolnik ni mogel vzdržati. Ko je prišel zdravnik ter ugotovil le še smrt, je pod prisego izjavil, da ga je Mrs. Creighton v hiši krog polnoči. Kljub temu pa se je hotel prepričati ter vprašal, kdo da je, na kar je prišel odgovor: — Tukaj je Ana.

Priča je združila Tureca, ki je nekaj časa govoril na telefon. Drugi dan je povedal Ture Smithu,

OBTEŽILNA PRIČA PROTI MRS. BUZZI

William Turc, svak obtožene Mrs. Buzzi, je pričal včeraj proti sorodnici, obtoženi umoru.

William Turc, glavna priča za državno pravdu, v procesu proti Mrs. Ani Buzzi v okrajnem sodišču v Bronxu, ki je obtožena, da je umorila Friderika Schneiderja, bogatega kontraktorja, bo najbrž še danes nastopil pred sodiščem kot pričevanje.

Soglasno z okrajnim pravdnikom Glennom, bo pričal Turc, ki je svak Mrs. Buzzi, da ga je naprosila Buzzi, naj ji preskrbi revolver, s katerim bo ustrelil Schneiderja in da mu je priznala po strelijanju, da ne sme imeti Schneiderja nobena druga ženska, če ga one na more imeti ali obdržati.

Pri včerajšnjem zaslisanju je policist Doyle identificiral pištolj, predloženo v dokaz, kot orožje, ki je ležalo na sedežu avtomobila, v katerem je bil Schneider.

Joseph Boyton, neki pomožni blagajnik F. C. King Brother cirksa, je identificiral orožje kot svoje ter rekel, da ga je posodil Turcu dne 22. februarja, štiri dni pred umorom. Boyton je rekel, da je dobil pištolj kot dar za nekega moča, ki je bil preje policijski načelnik nekje v Ohiju.

Boyton je rekel, da mu je posdal glede strelijanja Richard Smith, pomožni manager cirksa dne 27. februarja. Soglasno z Boytonom sta se s Smithom dogovorila, da ne bosta ničesar povedala o tem, kar sta vedela.

Pozneje pa je Boyton telefoniral Smithu v Dallas, Texas ter ga prosil, naj se vrne v New York ter pove svojo povest.

Smith je bil naslednja priča. Rekel je, da je živel ob času umora s svojo ženo in sinom v istem apartmantu kot Turc.

Ob dveh zjutraj 26. februarja je izpovedal Smith, — ga je prebudil telefonski zvonec. Neki ženski glas je vprašal za "Willie-ja".

— To je Ture. Smith je rekel, da je dobro spoznal glas Mrs. Buzzi. Kljub temu pa se je hotel prepričati ter vprašal, kdo da je, na kar je prišel odgovor: — Tukaj je Ana.

Priča je združila Tureca, ki je nekaj časa govoril na telefon. Drugi dan je povedal Ture Smithu,

REKE LAVE UNIČUJEJO LASKA MESTA

Nekako dvajset tisoč ljudi beži iz Linguaglosse, in prebivalci mesta Giarre se tudi pripravljajo na beg. — Obseg škode so že sedaj velikanski. — Vojaki so pomagali beguncem na begu. — Ljudje molijo, da bi Bog odvrnil nesrečo. — Grmenje in bobnenje v žrelu.

Rim, Italija, 20. junija. — Ko se je zmračilo včeraj zvečer, je bila

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN DAILY

Owned and Published by
Severino Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers
15 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Vesti in članki po slovenščini)jednodnevni časopis vsega dneva in vseh nedelj.
Subscription Yearly \$6.00
Advertisement in Agreement."Glas Naroda" izhaja vsaki dan in izvzemljai nedelji in prazniki.
Dopriski letov je omejen na ne približno. Denar nači se mesečno po
vsičkih rednih časih. Pri spremembi kraja naravnika, priznati, da so bili
vsi prednosti "Glas Naroda" naznani, da hitreje najdemo nadaljnica."GLAS NARODA"
15 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2875

NAZIRANJE GARY-JA

Ni potreba odgovoriti na argumente, katere je navepel American Iron and Steel Institute, ko je objavil svoj presestljivi sklep, da ne bo opustil dvanaesturnega delavnika.

Ni dosti delavev, da bi se uveljavilo osemurni šift radi omejitev priseljeniške postave.

Domače ameriško delavstvo bi z veseljem stopilo v industrijo, če bi bile razmere količaj ljudem spodobne.

Agitacije proti dvanaesturnemu delavniku "niso ustvarili in sprejeli delaveci sami".

Kaj pa glede velike jeklarske stavke pred tremi leti?

Delaveci da se baje zavzemajo za daljši dan, radi posebne plače, katero dobivajo.

Vzemimo, da bi dobivali ljudje plače, s katerimi bi mogli izhajati ter pošteno živeti za krajši delavni dan!

Dvanaesturni delavnik je baje bolj zdrav, ker je baje manj naporen kot pa osemurni delavnik.

To ni bilo mnenje Stuyvesant Fishovega komiteja delničarjev, ki se je izrekel proti dvanaesturnemu delavniku, ki je škodljiv, "ker zmanjšuje moč in virilnost delavev."

Iz tega poročila, katero je deloma prečital sodnik Gary sam, dobi človek vits, da je dvanaesturni delavnik povsem dobrodelna naprava, katero je jeklarski trust obdržal izključno le na prošnjo in v dobrobit delavev.

Zdrava človeška pamet je povsem zadosten odgovor na tako idejo.

Na tem mestu nočemo govoriti toliko o stališču, katero je zavzel Iron and Steel Institute, ko ni hotel odpraviti tega viška nesramnosti v ameriškem delavskem življenju, temveč o načinu, kako je bila tozadetna odklonitev spojena s pozivom na verska čustva.

Sodnik Gary, skozi koga usta je zavod proglašil svojo odločitev, je baje izjavil "s skrajno resnim besedami", da bi ne bilo mogoče uravnaviti nobenega spora na pravičen način, "razen v soglasju s principi krščanske vere".

"V soglasju je z našimi inštinkti in našo sodbo izjaviti," je rekel, "da se tako narodu kot posamezniku izplača slediti krščanskim naukom."

Nadalje je tudi rekel:

"Osnova in vse obvladujoča doktrina vseh narodnih postav bi morala biti v soglasju s principi Svetе Biblike, in vsak administrator bi moral biti prisiljen sprejeti in praktično izvajati njene nedotakljive predpise."

Mislimo, da je še vedno v deželi nekaj ljudi, ki bodo mogli to prežvečiti.

Dopisi.

Lloydell, Pa.

Tukaj je dovršila z najboljšim uspehom šola za učiteljevo Miss Angela Jereb, hčerka rojaka Johna Jerebe. Ona ima dve sestri Francozi, ki so bili na Krupi, nek skrivnost "kontrolit", zaradi katerega je imel nekaj sitnosti. Radovedni smo, kdo ga je iz tega "čmara" ven izvlekel.

Poročevalec.

Iz Belokrajine.
Letos je prineslo precej nevolje med narod, ker se vrši zopet popis živine, ki jo morajo goniti cele ure dane. To bi se pač lahko bolj praktično uredilo.

Tatovi so še vedno na planem. Pred Trijke so pokradli vse prete iz kapelje pri sv. Juriju pri Adleščah in v gornjem selu pri Kriku. Brez domaćih ni.

Pred kratkim je bila v Črnomlju gospodarska konferenca, ki je sklicevala črnomalski glavar, ki kaže mnogo zanimanja za izboljšanje gospodarske stanja v Belokrajini. Zanimalo je, da se je dogašlo, da naši ljudje, kateri so v prvi vrsti namenjena okrajska drevnesca gozdni rastlini, niso dobili sudik, pač pa na tisoči in tisoči judovska firma, ki izkorišča Veliko Bukovje. Okrajni gozdar je neki "tajoper", ki je pozbil oditi v svoj kraj po preverati. Ta se tako boji za črnuško lesno, da je nekoč privezel bojanino blago za drvo, da ne bi kaj po-

paslo. Bojančani so ga nagradili s klofutami, in od tistega časa ga ni več tja. Ta gospod je imel tudi Francozi, ki so bili na Krupi, nek skrivnost "kontrolit", zaradi katerega je imel nekaj sitnosti. Radovedni smo, kdo ga je iz tega "čmara" ven izvlekel.

Na Binkošti je bilo na Preloki predavanje o poskuskih z umetnimi gnojili, kar je bilo jasno na mestu, ker se je izkazalo, da rabijo Preloki jako mnogo gnojil, ampak nepravilno in preveč.

Umrl je v Tribučah mladi Janez Trkelj, katerega oče je skoraj ravno pred letom umrl na potu iz Črnomlja domov v Črnomalskem javlju. Kakor se je prvotno sumil, ga je nekdo zadavil, vendar še stvar menda ni čisto na jasno. Mladi je bil komaj pol leta poročen.

Letos je v posekanem Bukovju silno veliko jagod. Deča so šla malo nabirati, pa so jim bukovski divjaki pobrali. Tudi goj se dobile.

Letina dobro kaže, ali pojavit se je mnogo škodljivega mrčesa, da delo veliko škodo na sadnem dnevju in trti.

Okrožnega zleta v Novem mestu se udeleži belokranjski Sokoli v obližnjem številu in takrat bo videti tudi mnogo noč starinskih, ki so že redkost.

Adleščki žolski čebelnjak je oglašajo.

Sedaj je čas za nove vloge.

Početkom 1. julija prične se nova doba za obrestovanje vlog. Pri tej priliki hočemo vse vloge, katere prejmemmo do 10. JULIIA, obrestovati že s

1. julijem

na

"special interest account".

Vporabite to priliko in vložite Vaše prihranke pri nas, kjer so varni in Vam nosijo —

4% na leto.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Glavno zastopstvo Jadranske Banke.

Novice iz Slovenije.

Krvav napad v Mariboru.

Dne 9. maja zvečer se je po policijski uri vrnil v Maribor čez Glavni trg proti domu koroški begunci Simon Hus, uslužbenec pri tvrdki Poschinger. Hus je bil do nedavna član klerikalne stranke. Zaradi protinardne klerikalne politike pa je kot koroški rodiljub pristopil k Orjuni. Zato so mu klerikale pripravljali maščevanje. Prežali so nanj omenjeni večer na Glavnem trgu; bilo je okrog 30 pretepačev, oboroženih z bikovkami, koli in zelezničnimi dregi. Ko je prišel Hus umimo njih, so ga začeli brez povoda pretepati. Hus se je v začetku dobro branil, pet jih je pometal na tla, medtem pa ga je šesti udaril z drogom s tako silo čez seunce in v levo oko, da se je Hus zgrudil nezavesten na tla. Tedaj so prislovični še drugi klerikale in pretepalni Husa po hrbitu in rokah z bikovkami. Hus ima ves hrbet stolčen in leve roke sploh ganiti ne more. Sredi pretepačev je približal na tice mesta stražnik, ki pa razvidil, da bi smel italijanski podnik brez vsakih posledic na grdu žaliti jugoslovanskega vladarja, dočim bi bil uradnik, ki se poteguje za čast in ugled naše države in našega kralja, se kaznovan. Vsekakor bo zanimivo tudi vedeti, kakšni motivi so diktirali pokrajinški upravi k naravnost nezadanesnemu in drakoničnemu postopanju proti odličnemu političnemu uradniku. Kar se tiče dozidka samega, so italijanska poročila popolnoma potvrdjena. Izumijo je, da bi bil kurir Veechi izpuščen šele 36 ur po aretaciji, tampak se je zgodilo to takoj, ko je sodna oblast v Celju pregledala njegove dokumente. Priče sploh niso bile še nikake zasljišane, zato tudi ne more biti res, da bi izvedale ugodno za aretiranca, kateri trdje laški listi. Nasprotno pa zatrjujejo oni, ki so bili pri incidentu v vlaku navzoči, da je kurir nezavestno žalil Jugoslavijo in kralja Aleksandra, tako da sta ga moralna opozoriti na dostojnost dva državna uradnika iz Ljubljane, ki sta pač vedela, kaj delata, in ki oba tudi perfektno obvladala italijansčino, tako da je vsak nesporazum izključen.

Truplo utopljenke.

Iz Zidanega mosta poročajo: Zeležniški čuvaj v Dolnem je našel 10. maja pri Rimskih toplicah pod skalami Savinj okoli 35 let staro truplo ženskega spola. Identiteta utopljenke doslej ne je dognana.

Stanje hmeljskih nasadov.

Iz Žalc v Savinjski dolini poročajo: Stanje hmeljskih nasadov je deloma dobro, deloma prav dobro. V kreplkih in zgodaj obrezanih hmeljščih je trta že precej visoka, popolnoma zdrava in kreplja ter obljubuje dobro letino. Počno obrezani nasadi so slabši, ker so bili deloma poškodovani po bohljači. Nočna nevihta od 25. na 26. maja je polomila nekaj vrščkov. Okopavanje in trebljenje nizkih panog je končano; obisipavanje rastline se je deloma že pričelo, deloma se bo v kratkem izvrševalo. Vreme je ugodno, vendar bi toplejše noči pospeševalo razvoj rastline. Povprečna jutranja temperatura je znašala le 18° Reamurja. Tuštan se je že prikazala aphis — muga, povzročiteljica hmeljske nječe — vendar ne v očišči.

Peter Zgaga

Dne 4. julija na praznik Neodvisnosti bo velik "Slavčev" piknik pri "Revnem Lazarju". Prostor je znani vsem. Preko ceste je "Revni hudič", katerega tudi vse Newyorčani poznavajo, posebno takojšnji Slovenci, ki so mu po vsakemu pikniku precej v sorodu.

Če je odboru verjeti, bo pri "Lazarju" lepo in zabavno. Od Lazarjeve mize bodo padale obilne drobtine, dišeče po groziju in — precentih.

Prava kranjska klobasa bo vsekm obiskovalcu (obiskovalki) na razpolago.

Prostor je obširen. Tako obširen, da se je fantu že večkrat izgubila punca in mož svoji boljši polovici.

Prireditev se bo vršila pod pokroviteljstvom mož, katerim je osemnajsti amendment trn v peti in — kozares v roki.

Vstopina za moške je malenkostna.

Dekleta so vstopnine prosti. Odbor ne prevzame nobene odgovornosti.

Kitajci zaenkrat ne vedo, če imajo predsednika ali ne.

Sicer je pa Kitajcem navsezadne vseeno.

Če hočeš, da te bodo ljudje spostovali, se delaj tako neumnega kot so vsi, s katerimi prideš v stik.

Bolgarska revolucija ni bila uspešna. Bila je le ponesrečen poskus.

Če bi bila uspešna, bi bila dvojna vojna na Balkanu.

Ameriški miljonarji so tako človekoljubni ljudje. Vsa njihova človekoljubnost pa obstaja v tem, da dajejo ljudem tisočinko onega denarja, ki so ga izsesali iz njih.

Ognjenik Etna bruha na Siciliji.

Strašna beda. Prebivalstvo bazi. Ubogo ljudstvo ne ve, kaj in kako. Vlada je brez glave. Papež blagoslovil. Mednarodni Rdeči Križ pošilja živila in potrebnost.

Ni je pa bolj zagrizene duhovščine, kot je laška.

All se res ne more pojavit po sten cerkveni dostojanstvenik ter zaklicati praznovernemu ljudstvu ter praznovernemu Mussoliniju, voditelju tega praznovernega ljudstva, rekoč:

Bog vas z grmenjem nature opozorja na objekte, ki ste jih strahopetno zadali zmagovalcem krvavečemu narodu med grmenjem topov!

Ziva vera gore ruši. Vsak, pripravljen na boj, vam bo zagotovil, da pravila, na trebuhi privezana, pomaga bolj kot vsi zdravniklji.

To je sicer babjevernost. Zakaj bi cerkevna gosposa po raznih predpripovednih babjevernih izjavah sčasoma ne proglašila svete resnice: da ima Italijan, toliko pravice do naše svete zemlje kot je imao lepopi Mussolini do nebes!

Neka ameriška igralka bo napisala knjigo z naslovom: "Ženske v življenju bivšega nemškega kraljice".

To bo lahko delo.

Malo težje bi bilo napisati knjigo o možeh, ki so se bratili s prejšnjim kraljicom.

Ali pa knjigo o poštenjakih, ki se bratijo z Mussolinijem.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Kot izvrstno zdravilo za prebavo in grenčec — jemljite

Severa's Balzol
(prej znani kot Živiljenki Balzol)

Priporočen za neprebavljanje, zastrela za prtaja in oslablosti.

Cena 50 in 85 centov.
W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Smrtna kosa.

V celjski javni bolnici je umrl Josip Lipš, pišarjiški uradnik v pokoju.

— Na škratice, ki se je pojavila v celjski okolici, sta umrli v bolnici posetniki Jakobu Pilihu iz Trnovelj dva fantka v starosti 1 in pol in 3 let.

Dostih več žensk je zmožnih dobiti sočeta detet, da je splošno domneva.

Dejstvo je, da je več žensk, ki splošno ne morejo dobiti. Tako zavojana nezmožnost dobitja je v številnih slučajih prej posledica nepravilnosti.

Glasilo Jugoslovanske

Vstanovljena leta 1898.

Glavni odborniki.
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 18th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtnin: JOHN MOVERN, 413 — 12th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:
Dr. JOS. V. GRAHEK, 302 American State Bank Bldg., 600 Grant St. at Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
ANTON ZRAŠNIK, Room 300 Bakersell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIĆ, 1234 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 6522 Washington Street, Denver, Colo.

Perotni odbor:
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. FOHENTZ, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Združevalni odbor:
VALENTIN PRIC, 780 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSH STERL, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 528 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".
Vse stvari tikajoče se uradnih zadav kakov tudi denarne posiljaljive naj se posiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se posiljajo na predsednika perotnega odbora. Prošnja za sprejem novih članov im bo inšpirovana naj se posiljajo na vrhovnega združevalnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota ne pripoveda vsem Jugoslovom za običen pristop. Kdor eni postavi član te organizacije, naj se zglaša tajniku biljničke društva J. S. K. J. Za ustavnovitev novih društev se pa obrnjeti na gl. tajnika. Novo društvo se lahko vstanovi z s člani ali članicami.

O združenju.

Da nisem že zadnjie odgovoril in da lahko izhaja brez politike, sošestri Ermene in sobratu Celare gledate združenja, je bil vzrok, ker verjamem v pregorov, ki pravi, da "vsaka pesem je en čas lepa". Sicer pa kar sem misil povedati, sem že povedal, da bi pa venomer eno in isto ponavljalo, se mi ne zdi. Vsekakor se jo oglašila sošestra Bernik, ki pove, da jo razprave zanimajo. No, sošestra, ni bilo potrebno pisati, da naj oprostim, ker ste drugačen mišljevanje. Sploh meni je vseeno, kakoge mišljevanja je kak posamezen član ali članica naše Jednote. Tudi se vsi motijo, ako misljijo, da jaz ne bi rad videl združitve naše Jednote s kako drugo podporno organizacijo. Če pa se bomo sploh združili, bo še treba odločiti od strani članom naše Jednote, kakor je to povedal sam član združevalnega odbora. Zoper združitev z gotovo jednoto sem zato, ker bi potem ta jednota delala propagando za socijalizem in boljševizem tudi z našim dejanjem.

Toliko se je pisalo v odgovor na moje dopise, vendar ni eden nemore zanikati moje trditve, ko pravim, da je drugje strankarstvo in da se zapostavlja članstvo, če ima kako religijo. Ako je tako mnenje pravo ali ne, bi vedel dati odgovor vsak pastir, ki ni nikdar videl od znotraj šole. Vendar pa se dogaja, da tako mnenje vsljujejo ljudje, kateri se ponosa z izobrazbo gotovo višine. Naša Jednota je bila res katoliška svoj čas, kakor pove sošestra Ermene. Članstvo oz. konvenca je to odpravila kot za nepotrebno, ni pa še s tem rečeno, če smo iz Jednote vrgli uradni katolicizem, da ga moramo takoj nameniti z brezverstvom.

Da bi jaz članstvo poučeval, kakor zahteva sošestra Bernik, nisem zmožen. Sploh pa edini pouk, ki ga naš članstvo potrebuje, je pouk od vrhovnega združevalnika, kateri od časa do časa poučuje članstvo. Nukakor pa ni primereno za kako jednoto, katera hoče biti podporno jednota, in tudi ne bi bilo za našo, ako bi nas hotela poučevati o evoluciji itd. Mi člani ne potrebujeemo takega pouka, ampak pomoč v potrebi in nesreči. Tako pomoč pa lahko daje organizacija, če je že katoliška, socialistična, radikalna ali že katere koli stranke. Najlažje pa daje tako pomoč organizacija s članstvom različnega prepričanja, ako je popolnoma neprestranska.

Prva dolžnost našega združevalnega odbora, ako res hoče delati v prič članstvu naše Jednote, naj bi bila, da glede, da se združimo z organizacijami, ki ne smrđejo po radikalizmu. Vsak član združevalnega odbora pa, ki tudi da moramo biti popustljivi, oziroma da se moramo združiti ne glede na to, da bi potem podpirali strankarstvo, ne deluje nepristransko, kakor trdi sošestra Bernik, ampak v prilog strankarstva.

Toliko za sedaj. Odločilno besedo bo pa še itak imelo članstvo naše Jednote, ki ni tako nezavedno kot si nekateri domnevajo. Pekalo bo, da je pri naši Jednote prva pomoč v nesreči in potrebi slojja sta na samoti,

D op i s i .

Baggaley, Pa.
Društvo sv. Aleksijski št. 13 JSKJ je na zadnjem mesečnem seji sklenilo, naložiti naklado zastran pomanjkanja denarja v blagajni. Enakopravni člani plačajo po en dolar, neenakopravni pa po 50 centov. Člane opozarjam, naj to vpoštujete, da bo vsak omenjen dokladno vplačal oziroma doposal ob pravem času. Nočem, da bi se poznje kdo izgovarjal, da ni vedel za to.

Vse člane in prijatelje vabim na veselje, ki se vrši dne 4. julija. Za vse potrebno bo skrbel odbor.

Z bratiskim pozdravom
Joseph Žabkar, tajnik.

Ely, Minn.
Članicam društva Severna Zvezda št. 129 JSKJ. naznam, da se naj udeleži prihodnje seje 1. julija v polnem številu. Na tej seji imamo sklepati o več in zelo važnih rečeh zaradi proslave 25-letnice JSKJ. Apeliram in vas prosim, da se udeležujete sej v včem številu. Torej še enkrat vas opozarjam, da se vsaka uteleži teje, ker ta je vendar naša zadnja seja pred slavnostjo 25-letnice.

S sestrskim pozdravom
Frances Vider.

Velik požar pri Sv. Lenartu; nad 20 milijonov škode.

Dne 10. maja ob 3:18, zjutraj je začela goreti hiša, ki stoji poleg tovarne za usnje in parne žage Josipa Pirih pri Sv. Lenartu. V hiši sta bili nastanjeni dve stranki jupisarna obrata. Ogenj je najbrž nastal radi poškodovanega dimnika. V par trenotkih je bilo vse v plamenu, parna žaga, skladilce tovarne za usnje in hiša s pisarno. Radi viharja je bila vsaka pomoč nemogoča. Vsa poslopja so bila uničena že približno ob 12. uri. Na pomoč so prihitele požarne brambe od Sv. Lenarta in od Sv. Trojice. Kakor se sliši, pa požarni brambe v Mariboru niti obvezene ni bila o tem. Sicer pa bi pomočne prisla v poštev radi prehudega viharja. Škoda znaša približno 20 milijonov. Druge hiše niso bile v nevarnosti, ker so pogorela po

prva pomoč v nesreči in potrebi slojja sta na samoti,

Glavni urad Ely, Minnesota.

Katoliške Jednote

Inkorporirana leta 1901.

PREDPISI IN NAVODILA ZA AMERIŠKO DRŽAVLJANSTVO

Z odobrenjem vlade Združenih držav pripredil Jugoslovenski Oddelek

(Foreign Language Information Service. — Yugoslav Bureau.)

Račun med društvom in Jednoto

za mesec maj 1923.

St. društ.	Dohodki	Izdatki			
1	\$630.83	\$ 301.00	133	127.58	76.00
2	473.53	418.00	134	63.94	45.00
3	163.32	78.00	135	112.98	40.00
4	132.85		136	50.91	
5	204.85	137.00	137	48.98	
6	498.50	541.00	138	45.99	
7	482.49	313.33	139	50.93	
8			140	70.81	24.00
9			141		
10	103.54	88.00	142	51	
11	285.20	157.00	143	52.90	
12			144	159.82	
13	119.18	7.00	145	126	
14			146	128	
15	93.56		147	129	
16	296.57	139.00	148	130	
17	261.88		149	131	
18	455.47	1,153.00	150	132	
19	294.76	87.00	151	133	
20			152	134	
21	272.92	1,040.00	153	135	
22	184.31	62.66	154	136	
23	426.73	510.00	155	137	
24	329.04	54.00	156	138	
25	108.19	26.00	157	139	
26			158	140	
27			159	141	
28			160	142	
29	207.24	28.00	161	143	
30	462.89	220.00	162	144	
31		72.00	163	145	
32			164	146	
33	244.20	5	165	147	
34	169.23	60.00	166	148	
35	687.29	1,286.00	167	149	
36		9	168	150	
37	932.52	499.67	169	151	
38		12	170	152	
39	349.86	176.00	171	153	
40	258.35	15	172	154	
41	79.08	16	173	155	
42	240.12	121.00	174	156	
43	111.41	20	175	157	
44	227.44	21	176	158	
45	426.58	22	177	159	
46	150.85	25	178	160	
47	266.53	26	179	161	
48	147.93	27	180	162	
49	52.88	28	181	163	
50			182	164	
51			183	165	
52			184	166	
53	286.23	71.00	185	167	
54	71.18	30	186	168	
55	142.96	31	187	169	
56			188	170	
57	153.94	33	189	171	
58	170.67	35	190	172	
59	111.57	36	191	173	
60			192	174	
61			193	175	
62	38.95	39	194	176	
63	189.81	1,221.00	195	177	
64		40	196	178	
65	118.41	41	197	179	
66	80.69	42	198	180	
67	241.96	43	199	181	
68			200	182	
69	325.72	1,083.33	201	183	
70		44	202	184	
71	43.45	45	203	185	
72	157.89	46	204	186	
73	90.42	47	205	187	
74	139.55	50	206	188	
75	195.60	51	207	189	
76			208	190	
77	41.23	52	209	191	
78	88.65	53	210	192	
79			211	193	
80	10				

Vladimir Levstik ob grobu mučenikov.

V Ljubljano so prepeljali kosti šestih jugoslovenskih mučenikov, ki so postali žrtve avstrijskega nasilja. — Ob odprttem grobu jim je govoril slovenski pisar telj Vladimir Levstik. — Pomen judenburškega upora. — Izpoved zavednih Jugoslovjanov. — Svečana priznava. — Upanjena združitev vseh Jugoslovjanov.

Dne 2. julija so prepeljali v Ljubljano kosti narodnih mučenikov, ki se položili svoja življenje na žrtvenik domovine. Takega pogreba še ni videla Ljubljana. Ob odprttem grobu je govoril slovenski pisatelj Vladimir Levstik. V naslednjem objavljamo njegov govor:

Vrnili ste se!

V sijaju pomlajenja, ovančana s prvimi rožami, odeta v bujno zelenje svojih šum in polij, ozarjena po bleščanju gora, ki so bile skalne rojenice ob vaši zibelini so vam obdarile sreča z nezlonem zvestobo in duše s trdo močjo — krasna kakor nikoli vas pozdravlja Domovina. S skrivnostnim smehljajem na materinskem oblijujem je njenem razmahu!

Sveti četa revolucionarne omladine je nastopila svojo mučniško pot in Ivan Endlicher je bil med tistimi, ki so korakali v prvi vrsti, oznanjajo narodu evengejij svobode in ne plašč se pregašanja ne smrti. Njegov grob je priča, da je bil borce-junak in je šel do kraja. V ljubljanskem omladinskem procesu je bil obsojen kot glavni krivec; avstrijska ječa mu je izsušila žarke mlađenške prsi. Umrl je v Gradeu dne 24. decembra leta 1915, in tovori svetovne vojne so grmeli rekvijem njegovih duš.

Toda silna Endlicherjeva duša ni vzletela v kraje miru. Živila je v sreču njegovih tovarišev in prištev, širila se med ljudstvom, ogrevala čedalje večje množice. Spremljala je srbsko vojsko na njenih slavnih pohodih, sledila ji na albansko Golgo, plapladovala v proslavljenih praporih jugoslovenskih dobrovoljskih legij, krvavila v Dobrudži, vriskala na Kajmakčalan in priplavala s kraljevskim poletom Belega Orla pokolenji.

Narodi ga cenijo višje od vseh svetinj, nesmrtna dela človeškega duha so posvečena njih spominu, zgled njegov opaja sreca milijonov in njegova krije je edina dovolj dragocena, da more odkupiti veke robstva, ustaneviti veke svobode. Jasneje od solnež živih sijev slava njih, ki so umrli na polju časti; tako sije vaša slava, junaki in mučeniki, tako živite in boste živeli vi! ...

Dragocen in svet je Endlicherjev spomin, toda nič manj globoka naša ganjenost, ko poslušamo zgodbino grobov ob njegovi strani. Kaj nam priporočujejo ustreljeni iz Judenburga, junaški Janezi, ljubljenci naši?

Priporočujejo nam in pričajo nekršljivo svetostjo svoje smrti, da jugoslovenska ideja pač ni bila gospodski izum,

In teži, narod, za tisto, za kar smo mi korakali v smrt! Živi za Domovino! In pomni: prvo, kar spaša človeka z domovino, je Dolžnost! Dolžnost izpolnjevanja slepo nepogojno, brez misli na povračilo; zakaj domovina ima pravico zahtevati, ne da bi dajala; zahtevati v imenu bodočnosti, v imenu pokolenj, ki pridejo za vami.

Tvoje edinstvo, narod — kličejo grobovi — je tvoja prva dolžnost, je temeljni kamen Domovine, ki bo branila v svojem naročju naša razmesanjena sreca, naše prestreljene lobanje, naše zdrobljene kosti. Bog vojnih trum nam ne bi pokazal poti v toliko žrtv da ni to edinstvo dete njegovega duha, da ni po njem blagoslovljeno plod tvoje tisočletne težnje po človečanstvu. Ta težnja je tvoja velika historična ideja. Pomni, narod, da velikih zgodovinskih dej ne utaja, ne prekliče in ne pogazi. Na čistem praporu svojih vernikov, v sreču svojih zvestih, ne mudi svojih borec gredo svojo posvečeno pot kakov leteči ognji in grmeči plazovi; kar vstane zoper nje, mora pasti! Pomni, narod, da je z našo krvjo započete naše svete kosti, na vašo prelito kri, na jok vaših vdov, na obup vaših mater, na solze vaših sirot se zaklinamo, da hočemo posle prezir svoj lastni prid in vsakter nizko strast v prospeh in blagor Domovine, kateri ste se darovali. Zaklinamo se, da nam bo slajša od vseh slasti, dražja od vseh zakladov čast in slava jugoslovenske zemlje, sila in veličina jugoslovenskega naroda. — In če bi se drznili vnanji ali notranji sovražnici dvigniti klečo roko na zdravje, na edinstvo, na čast Domovine Ivana Endlicherja in judenburških žrtv — zaklinamo se, da popije zemlja poslednji srago naših sre, da ležejo naša mrtva tripla k vašim slavnim kostem, da razpadajo naši domovi v prah in pepel in da izgine naša rod in vsaka sled o našem imenu, preden damo raztrgati Mater, ki vas je rodila, zemljo, ki bo hranila vaše ostanke. Ni je ločitev za nas nismo ločitve v žive in mrtve!

Narod, sliši li, kaj vprašujejo ti grobovi? Poslušaj in tretpetaj!

Črna usta gobov te vprašujejo: Kako si čuval dedičino, ki je žalita z našo krvjo? S čim si počačal našo izpolnjenje dolžnosti? Ali si bil eno v delu in veri, kar smo bili mi ena žareča duša, ena strašna pest, eno sreca, ki je krvavelo? Ali si umel moško živeti, kakor smo mi umrli možje?

Ti skromni junaki so videli teži našo plemenito kri v brezvestno usiljenem boju zoper brata in zoper tisto, kar je bilo nas vseh edini možni spas. Videli so razpranje svojih domov, žalost in bedo svojih dragih, videli so neizmernost trpljenja, ki ga je morda naše ljudstvo prenašati za to, da bi mu naložila Avstrija po doljeni zmagi še hujše muke, še globljo sramoto, še okrutnejše zatiranje. In naši možje so čutili, da smisel te Kalvarije nasprometuje njihovi časti, da namest trpljenja ogroža blagor njihovih otrok.

Da so jih poslali v ogenj za svobodo in srečo domače zemlje — o, tudi oni bi rekli z enim tistih preprostih, zlatih srbskih seljakov, ki so jšeni leta 1918 tik pod Ljubljano ustavili laški naval: — Sedan godina sam več v ratu, pa tako treba, ostaču još sedam godina, samo da bude našoj deci dobro. — Judenburški junaki niso hoteli krvaveti za to, da bude njihovi deci zlo. S kljcem: — Živelja Jugoslavija, — so obrnili puške proti vekovnemu tlačitelju; šli so v boj zoper Avstrijo, v boj za to, da bude njihove deci dobro.

Sami iz sebe so nastopili jugoslovansko pot — pot borbe proti svojo zvestobo, ali nas deli nasilju. Sovražnikov niso šteli: s pravo jugoslovensko hrabrostjo so prezirli dejstvo, da je stala proti njih mvesolja moč nemškega in madžarskega orožja. In ko so podlegli premoči in je avstrijska zver zahtevala kri, so umrli po jugoslovensko, so umrli kakor možje. Zakaj jugoslovanstvo je v sebi Moštvo in Borba... Dobro nam došli, ki ste prelili kri za našo svobodo, za naše ujedinjenje! Pozdravite v večnosti svoje tovariši iz Muraua, Radgone, Kotora, Pulja in Coproida! Vaši grobovi so naši neporušni dokazi, da je dejstvo jugoslovenske svobode in ujedinjenja prirodno utemeljeno v samem bistvu slovenskega ljudstva, da je zatorej nepreklicno in nedotakljivo.

Z jekleno neizbežnostjo logike vas proglaša jugoslovenska nacijonalna stvar za svoje borce in jelje večne svetinje v svojo zaščito.

Zvezajoča žrela grobniham ti kličejem v glasom groma:

• • •

Umrl smo, da služimo Domovini. Mi nismo zahtevali, da jo prej otipljemo z rokami kakor nevremeni Tomaži; nismo se vpraševali kako velika naj bo, niti ne, kako naj bo urejena; nismo se žrtvovali pogojno, ne iz nečimurnosti, ne zaradi minljivih čast. Da ste naši vprašali, kakšno hočemo domovino, — nas, ki smo bili silni, edini in nerazdružljivi v svojem bojnem poletu, gotovo bi vam odgovorili, da boli edina, nedeljava in močna: takšna, da je ne zruši noben vihar. Mi se ne bi lovili za malenkosti. Jezik mučenikov je vedno enak: jezik žrtve, misel mož je zmerom ena: misel Časti. In stvar junakov je vekomaj ista: stvar Domovine. Z vojniško preprostost smo storili svojo dolžnost, — udarili smo in pali... • • •

Naše dolžnosti nismo poplačali. Naše delo je počivalo, naša vera je bila kakor v vetru trst, naše duše so bile hladne, naša pest se je razklepal v uri volje, naše sree je utripalo za svojo lastno minljivo slast. Bili nismo eno, hoteli — smo bili troje. ... Vam, ki sta nam dali s svojo smrtjo zglede časti, se izpovedujemo, da nismo umeli živeti. Stiskali smo se v kriko izmucenih domovin, a žrtvovali jí nismo niti ene puhle radosti ni enega samoljubnega zadosečenja. In kadar smo plačevali račune svojih zlih dejanj, smo klicali njo na odgovor in smo iz klubovanja trgali njen posvečeno telo. ... Ne, mi nismo vredni vaše krvi; nevredni smo ječanja vaših vdov, obupa vaših mater, soza vaših bednih sirot. Da vas ne bi zeblo pod edino naših zaslug, da vas ne bi pekelo ležati na postelji naše zvestobe! Da ne bi bila domača gruba breme na vaših prsih, da bi ne bil vaš spomenik štrleč znamenje naše propasti!

A ne, mladenički apostol edinstva — ne, ve krvne priče na pragu naših svobodnih dni! Ni še prepozno! Ležali boste na naši hvalnostenosti, na naši ljubezni; ura vaše vrnitve budi ura našega prebujenja iz more dromov, razdrojiva, zlobe, sebičnosti in nemoščnih gretot. Vaša trohneča srca naj se zganejo v tej uri, vaše votle oči naj se ozro na nas z grobom in vase hrabre duše, ki plavajo nad nam, naj slišijo

• • •

Sovjetska državna politična uprava je sedaj prenovljena. Vodita

jo F. Dzeržinski in Radek ter ima

razen osrednjih moskovskih ter

pokrajinskih še sledče inozemske oddelke: prvega za Nemčijo,

Avstrijo in Češkoslovaško z za-

stopnikom v Berlinu; drugega za

Svedsko in Dansko; tretjega za

Francijo in kolonije; četrtega za

Belgijsko, Italijo, Anglijo, Španijo,

Nizozemsko in Švico; petega za

Turkestano, Indijo, Indokitaj, —

Perzijo; šestega za Bolgarsko, Ro-

munsко, Grško, Jugoslavijo, Tur-

cijo; sedmega za Ameriko in A-

ustralijo; osmoga za baltiške države in Poljsko; devetega za Kitaj-

sko in Japonsko.

• • •

Prosvetni komisar Lunačarski je poročal na zborovanju sovjetov v Moskvi, da ima 64 procen-

tov uradnikov sovjetske admini-

stracije samo ljudskošolsko iz-

obražbo, 16 odstotkov srednjo šolo-

in le 5 odstotkov visoko šolo.

Prepotrebno narodno šolstvo se

najava v žalostenom položaju. Uči-

telj dobiva najmanjšo plačo —

dvakrat manj nego pismonoša in

trikrat manj nego delavec v to-

varni. Njegova plača znaša v zla-

tu samo 2.9 rubljev mesečno, to

je eno desetinko njegovega pred-

vojnega dohodka.

• • •

Narkomjust (sovjetski komisar za justico) je izdal okrožno, ka-

tera na temelju sklepa osrednjega

izvrševalnega odbora sveta na-

rodnih komisarjev od 15. febru-

aria 1923., opozorja na obstojanje

našine ubijanja obojenih na —

smrt. Od sedaj naprej se sme

smrtna odsodba izvršiti le samo

potom ustrelitve s puško ali z re-

volverjem. V to svrhu mora biti

navzrok pri vsaki jutifikaciji

sodnik, ali pa mora k usmrtnosti

nesto se poeslati vsaj tajnika

narodnega sodišča.

• • •

Tako budi na vekomaj!

Počivajte mirno! Mi čutimo, da

živite z nami, vemo, da niste mrtvi.

V vetr, ki ziblje gozdne naše

rebre domačih gora, je še poslednji

dih vaših zvestib prs, je vaša

ljubezen, silnejša od smrtne groze,

je vaša poslednja sokolja mišel,

ki je priletel z morično domovino

in v temu gredu svojo ognjiščo.

• • •

Narod, sliši li,

kaj vprašujejo ti grobovi?

Poslušaj in tretpetaj!

Črna usta gobov te vprašujejo:

Kako si čuval dedičino, ki je žalita z našo krvjo? S čim si počačal našo izpolnjenje dolžnosti?

Ali si bil eno v delu in veri, kar smo bili mi ena žareča duša,

ena strašna pest, eno sreca, ki je krvavelo? Ali si umel moško živeti,

kar smo mi umrli možje?

Glej, enem samem našem ve-

sem vrisku, enem samem drht-

ljaju naše ljubezni, enem samem

našem očetovskem smehljaju, je

Zagonetno, toda resnično.

Dovršen mojster v svojem poslu.

(Konec.)

Bert Curtiss je imel v mestu tri stanovanja. V enem, v boljši okolici, ki je bilo zelo elegantno oblikano, je živel s svojo mlado in lepo ženo ter svojim otrokom. Ko se je mlada ženska poročila z njim, ni vedela, da je zločinec in ke je pozneje izvedela za to, ga je preveč ljubila, da bi ga mogla puštiti.

Udala se je v svojo usodo, ker je videla pri sedi le dve ali tri noči v tednu.

Nadaljnje iztečeni strani je imel nadaljnje ceneno stanovanje, v katerem je razstavljal ukrajeni nakit ter toplo zlato, srebro in platino. S tem, da ni skušal zastaviti svojega plena, se je lahko tako dolgo izogibal zasledovanju policije. Stopil je vse dragocene kovine ter še pod krinko poštenega trgovca direktno v novčarne, glavni stan zvezne vlade same ter tam prodal zlato, srebro in platino. Z izbitimi demanti, smaragdi, biseri in drugimi dragocenimi kamnimi pa se je odpeljal v daljna mesta, kjer je bil znani kot newyorski importér, ki se večkrat osebno odpelje v Evropo, da nakupi tam drage kamene. Nikdar ni imel nobenega opravka z zločinskimi prekupevci ter izvedel svoje vlome tako spremno in tihom, da ni pustil nikdar nobenih sledov za seboj.

Nikde ni vedel, da je Herbert Lamont, ki je imel svoje stanovanje v apartmehih na zahodni 111. cesti in ki je veljal tam za uspešnega Wall Street brokerja, identičen s Bert Curtissom. Sobarica je lahko povedala, da visi v njegovih predelih in omarači vedno po štrideset elegantnih oblik, frakov in sportne opreme in da ima nekaj petdeset parov čevljev in najmanj trideset klobukov. Vozil se je vedno z najbolj dragimi avtomobili.

Na peti Avenue, Park Avenue, Riverside Drive, na Park Slope v Brooklynu ter v drugih odležnih delih mesta je bilo izvršenih vsakih zimo nešteto vlomov, ki so delali polje velike preglavice. Pleon je znašal najmanj \$300,000. Inšektor Tunney se je posebno podal v neko izropano stanovanje na Riverside Drive ter se čudil, ko je viden, da ni napravil vlome, niti najmanjšega nereda. Vsak posamezni predmet je bil zopet položen nazaj na prejšnje mesto. Skatije z dragulji se bili orisani na njih vsebine, a nato zopet zaklenjene ter postavljene nazaj na prejšnje mesto. Tako je prišlo, da ni noben član hiše zapazil kaj o ulomu, dokler ni prišla hišna hčerka v svojo sobo ter našla, da je zmanjkala verižica v vrednosti \$10,000.

Tunney je premisil, kje je že viden s tako rednostjo izvršen vlo in na misel mu je prišel vlo v dekliški šoli. Kje pa je bil Curtiss? Zapiski na policijskem glavnem stanu so kazali, da je bil pred stirim leti izpuščen iz Sing Singa. Na stotine njegovih slik se takoj natiskali ter jih razdelili med detektive, a slednji so ga zmanjšali. Nikakih zaupnikov ni imel, ni občeval s prekupevci in v nižinah življenja ga niso poznali.

Slučaj pa je spravil policijo na pravo sled.

Detektiv George Conway je lovil žepne tatove po podzemski železnici, ko je zapazil nekega majhnega, vitkega ter dobro oblečenega mladega moža ter mlado, elegantno oblečeno žensko, ki je vodila za roko otroka. Vsi trije so vstopili v podzemsko železnicijo na Broadwaysu in 110. cesti. Detektiv je postal takoj pozoren na slišnost moža s sliko, katero je imel v žepu ter sledil paru in otroku do neke apartmene hiše na zahodni sedmdeseti cesti. Tam se je postavil pred hišo ter čakal.

Po kratkem času je prišel možki zopet ven, šel v podzemsko železnicijo ter izstopil na 110. cesti.

ŽENA BANČNEGA SLEPARJA.

V New Yorku so zaprli sleparskega brokerja W. Franka McGee, ki je osleparil svoje luhkoverne žrtve za več milijonov dolarjev. Zaprt bo kvetijem petna deset mesecov, nakar bo lahko užival sadove svoje sleparje. Na sliki vidite njegovo ženo (sedeočo), ki krade Bogu čas po Parizu. Mož ji je pravočasno poslal nad en miljon dolarjev. Ko bo oproščen bosta lahko udobno živelna na stroške presleparskih žrtv.

Iz Jugoslavije.

Vprašanje državnega posestva Belje.

Novosadsko "Jedinstvo" poroča, da sta Hrvatska ekskompta in Hipotekarna banka ponudili vladu 1 in pol milijarde dinarjev za od kup Belja. Zagrebška "Riječ", ki se je tozadnje informirala v obeh bankah, piše, da tam ni o tem nič znano.

Od tedaj naprej ga ni izpustila policija več iz oči. Vsaki večer je bil v operi, kjer je poznan vse uslužbenec in kjer je veljal za hatega mladega človeka iz zapada, ki ima družbenih aspiracij in ki se zanima za naslove in razume lastnikov lož. Detektivi so mu sledili v televadnicu Y. M. C. A., kjer je pridno televadil in plaval, v novčarno, kjer je prodal za pet tisoč dolarjev stopljennih dragih kovin in v banko v gorenjem delu mesta, kjer je imel varnostni predel pod imenom Lamont. Policia ga je opazovala, kako je sledil bogatim obiskovalcem opere prav do njih stanovanj in kako je studiral arhitekturo poslopja. Storil pa ni ničesar nepostavneg. Stiri meseci so ga opazovali, ne da bi skušali uprizoriti kak vlo.

Jugoslovanska naročila v inozemstvu.

Dunajski listi poročajo, da namerava jugoslovanska vlada v skratku naročiti za 30 milijonov dinarjev železniškega materiala v Avstriji. Nemčiji in na Madžarskem ter oddati vagonov in lokomotiv v povprečju za 10 in pol milijona dinarjev.

Ugodna prilika za Jugoslavijo.

Po poročilu liverpolskega konzulata vlada na Angliji velika potreba po lesu zaradi zavrhnejše svoji škatlj za makit. Vse pa je bilo zopet zloženo nazaj v najlepšem redu, da bi ne bil vzbujen noben sum.

Tako je znal delati edinole Curtiss. Tega ni delal iz ljuhežnosti do dela, temveč radi svoje lastne varnosti, kajti vedno je pazil na to, da je bila vsaka vaza ali posoda zopet na svojem običajnem mestu. Kakor hitro je začel pri svojem delu korake, se je skril za ka zastavil ali pa v omaro. Če je prišla oseba v sobo ter čula sumljiv ropot, je našla vse v najlepšem kulturnem delavec. Prestat pa je mnogo bede, ki ga je končno pahnila v grob.

Debele pare.

V Zagrebu je vojak našel na ulici debelo listnico, "Evo, ljudje, debele pare", ki klejal ljudi, "kdo jih je izgubil?" Javil se je seljak, ki je točno opisal listnico. Vojak se je prepričal, da je mož pravlastnik listnice, v kateri je bilo 25 tisoč krov, kupljena za prodane prasičke. Pošteni gedža je za najdenino zahteval 1000 Din. Seljak je bil preveč in odšla sta na polje, kjer sta se končno pogodila za 200 Din. Ko sta se razšla, prav veljal seljak: "Brate, kaj bi bilo, da sem listnico spravil v svoj žep?" — "Kaj! Ostal bi siromak, karščen sem in estanem!" odvrne seljakiči činik iz Zagorja.

Policija je mogla rešiti le majhen del Curtissovega ogromnega plena. Nekje ima najbrž skrito lepo premoženje. Če bi se ne smatral tako varnim ter domnevna, da bo lahko še dolgo časa vodil policijo za nos, če bi bil izven hiš, v katere je vdrl, prav tako prevoden kot je bil v hišah, bi lahko še dolgo časa nadaljeval s svojim poslom ter ostal mojster v svoji stroki.

Westinghouse pomaga delavcem k samopomoči.

Neizvežbane delavce, ki imajo pošten namen, da napredujejo v življenju, bo zanimala novica, da ima Westinghouse Electric & Manufacturing Company dosti služb, namenjenih baš za take ljudi.

Westinghouse Company ima v East Pittsburghu eno največjih električnih delavnic na svetu. Več kot 20.000 ljudi je zaposlenih v teh tovarnah. Ker se pa trgovina družbe silno širi, je potrebnih več uslužbenec.

Vedno, da je priden delavec najboljši, bo kompanija pomagala po zaposlitvi vsakemu delavcu in inštruktorji uči vsakega delavca. In ko se razvije njegova izvežbanost, dobiva vedno boljše delo in temu odgovarjajočo boljše plačo.

Izvežbanost v električnem poslu pomenja dosti za vsakega uslužbenca, kajti ta obrt ima boljšo bodočnost kot katerakoli industrija na svetu. Delaveci, ki so izvežbani v tej streki, dobre lahko službo v kateremkoli delu sveta.

Možje, mlade ženske in fantje so zaposleni. Vsak dobi delo soglasno s svojo izvežbanostjo, prejšnjo znanjem in vzgojo. Postanejo strojevodje, električarji, risarji, izdelovalci orodja itd., ter drugi potrebeni v zvezni. Kompanija ima svojo lastno šolo. V njej je tečaj za začetnike, visoka šola in tehnična šola.

East Pittsburgh je delavno mesto, odstranjeno komaj sedem milij od Pittsburgha.

V Pittsburghu je dosti inozemskih društev, družabnih, podpornih in verskih ter konzulatov skoraj vseh vrste narodnosti. Teleovanjem se lahko udeleži vsak, ki pride v East Pittsburgh. Vsak lahko dobi svoje rejake v inozemskih kolonijah.

Brez obotavljanja preštevira Westinghouse ponudbo. Morda se vam bo potom nje obrnila vsa bodočnost na boljše.

Pišite ali pridite k

Employment Department

WESTINGHOUSE ELECTRIC & MANUFACTURING CO.,
East Pittsburgh, Pa.

(Adv.)

KREPAK SLOVENEC,

star 17 let, želi dobiti delo na farmi, načrtoj v bližini New Yorka. Oglasite se na: Mary Kochar, 439 E. 6. St., 2. Floor, New York City.

Ministrstvo prosvete objavlja,

da je društvo "Plitvička jezera" zgradilo na Plitvičah stanovanja za delavce, kjer so se v zadnjem času ponovno dogajale nezgode na železnišču. Vsebina je točno bilo, da so potniki med svojo prtljago imeli razne eksplozivne snovi. Potniki, ki bi brez vednosti železniške uprave, oziroma policijske oblasti jemali v vagon eksplozivne snovi, so bili strogo kaznovani.

Društvo "Plitvička jezera" za dijake.

Ministrstvo prosvete objavlja, da je društvo "Plitvička jezera" zgradilo na Plitvičah stanovanja za delavce, kjer so se v zadnjem času ponovno dogajale nezgode na železnišču. Vsebina je točno bilo, da so potniki med svojo prtljago imeli razne eksplozivne snovi. Potniki, ki bi brez vednosti železniške uprave, oziroma policijske oblasti jemali v vagon eksplozivne snovi, so bili strogo kaznovani.

Smrt hrvatskega književnika.

V Zagrebu je umrl pisatelj in dramatik Ulderik Donadini. Tudi ljubljanska drama je igral njevo drama "Brezdno" z lepim uspehom. Pojednik je že kot 21. letni mladenec izdal knjigo novel "Lude priče"; leta 1916. roman "Slobost", leta 1917. roman "Vičavje" in knjige feljetonov "Kameni s ramena", leta 1919. drama "Brezdan", nato drama "Igračka oluje" in nedavno knjigo povesti "Bank" ter roman "Kroz Šib".

Nekaj časa je igral Bert Curtiss ogrečenega, a konečno je uvidel, da je najbolj pametno, če se spoštuje krimi poskušenega vlovnika. Nekaj časa je zapisal na nekem, dokler je v prodaji nekaj proti-postavno, in vsled temu so ga prišla.

Nekaj časa je igral Bert Curtiss ogrečenega, a konečno je uvidel, da je najbolj pametno, če se spoštuje krimi poskušenega vlovnika. Nekaj časa je zapisal na nekem, dokler je v prodaji nekaj proti-postavno, in vsled temu so ga prišla.

Tako je znalo, da je mož pravlastnik listnice, v kateri je bilo 25 tisoč krov, kupljena za prodane prasičke. Pošteni gedža je za najdenino zahteval 1000 Din. Seljak je bil preveč in odšla sta na polje, kjer sta se končno pogodila za 200 Din. Ko sta se razšla, prav veljal seljak: "Brate, kaj bi bilo, da sem listnico spravil v svoj žep?" — "Kaj! Ostal bi siromak, karščen sem in estanem!" odvrne seljakiči činik iz Zagorja.

Policija je mogla rešiti le majhen del Curtissovega ogromnega plena. Nekje ima najbrž skrito lepo premoženje. Če bi se ne smatral tako varnim ter domnevna, da bo lahko še dolgo časa vodil policijo za nos, če bi bil izven hiš, v katere je vdrl, prav tako prevoden kot je bil v hišah, bi lahko še dolgo časa nadaljeval s svojim poslom ter ostal mojster v svoji stroki.

Detektiv George Conway je lovil žepne tatove po podzemski železnici, ko je zapazil nekega majhnega, vitkega ter dobro oblečenega mladega moža ter mlado, elegantno oblečeno žensko, ki je vodila za roko otroka. Vsi trije so vstopili v podzemsko železnicijo na Broadwaysu in 110. cesti. Detektiv je postal takoj pozoren na slišnost moža s sliko, katero je imel v žepu ter sledil paru in otroku do neke apartmene hiše na zahodni sedmdeseti cesti. Tam se je postavil pred hišo ter čakal.

Po kratkem času je prišel možki zopet ven, šel v podzemsko železnicijo ter izstopil na 110. cesti.

NAZNAKOLO.

3 NOVE HIŠE NA PRODAJ.

Za 1 družino 5 sob, kopalna soba, elektrika, Marion Ave. & Remsey St., Middle Village, L. I. Električni trački do Metropolitan Ave. p. tem 34th St. kara do Marion Ave. Anton Bremer.

NAZNAKOLO IN PRIPOROCILO.

Cenjenim naročnikom "Glas Naroda" v državi Ohio naznanjam, da jih bo obiskal na petoval zastopnik.

Mr. ANTON SIMČIĆ, atari je počlabičen nabirat način za nač list, zatoraj presso rojake, da mu bodo kolikor nogoče naklonjeni.

Slovenic Publishing Co

Naš star zastopnik JANKO PLESKO, ki je svoječasno potovan val za nač list, se radi slabega zdravja zdaj stalno nahaja na 6104 St. Clair Ave., Cleveland, O. Pobira naročnino za Glas Naroda ter knjige in daje pojasnila o vsem, kar spada v nač posel. Rojakom ga topo priporočamo.

Uprava Glasa Naroda.

OJAKE opozarjam, da je cena za "Slovensko-Ameriški Koledar" ista za Jugoslavijo kot za Ameriko — 40 centov.

Pošljite nam sesto in naslov svojega prijatelja v starem kraju in poslali mu bomoknjigo naravnost.

RAVNOKAR JE IZBLA
NAJVĒČJA ARABSKA
SANJSKA KNJIGA
Najnovejša ilustrovana izdaja
Vsebuje 308 strani
Cena s poštnino \$1.
SLOVENIC PUBLISHING CO.,
22 Cortlandt Street,
New York City, N. Y.

RAZPRODAJA

VELIKA sponladanska in poletna razprodaja vsega manufakturnega blaga po najnižjih cenah kot je mogoče v sedanjih časih.

To bo ena največjih razprodaj, kar jih je še bilo v Penn township. Iz razdalje ene do desetih milij se bo vam bo izplačalo priti na razprodajo. Kar Vas je tri milje neokoli, vam načinim eno blago v posebnih cirkularjih. Pričrite in prepičajte se.

Dne 27. junija se razprodaja prične v Claridge, Pa., in traja 10 dni.

ANTON JERINA

SOSEDNJA HIŠA.

A. C. GREEN. Za "Glas Naroda" prevel G. P.

36

(Nadaljevanje.)

— Imam nekaj opravka tu notri, — sem rekla Leni. — Čakajte pred delavnico ter ne glejte kot da me smatrate za blazno.

Te moje besede je gotovo niso pomirile. Bila pa je vajena po kornosti brez vsakega ugovora. Umaknila se je torej in jaz sem stopila v delavnico. Kitajec je bil strašno presenečen, ko me je zaledal, žensko ob takoj pozni uri in in šele po doljem odmoru sem rekla s svojim najsladkejšim glasom:

— Ali nista oddala pred par dnevi neki gospod in neka zakrimska doma približno ob tej uri paket perila pri vas?

— Vi mislite žensko perilo? Da, ni še gotovo. Dama je rekla, da se in bo vrnila pred enim tednom.

— To je že res. Dama pa je naenkrat umrla in gospod je od potoval. Vsled tega boste moralni perilo dalj časa obdržati.

— To ni dobro. Jaz hočem svoj dinar. Jaz ne potrebujem perila.

— Če hočete vzameti perilo nezlikano takoj s seboj ter plačam.

— Dajte mi listek. No ticky, no washy.

To je bilo sitno zame. Hotela sem le videti perilo, ne da bi ga jemala s seboj. Vsled tega sem hitro našla izhod iz zagate.

— Jaz ne potrebujem še perila, — sem rekla. — Hotela sem le vedeti, če je bilo perilo res oddano pri vas. Kedaj se je zgodilo to:

— V torek ponoči. Že zelo pozno. Eleganten par. Dama je hotela nekaj reči, a gospod jo je zadržal. Oprano je že vse. Poglejte takoj!

Pri tem je potegnil košaro izpod mize.

— Le še zlikano ni.

Molče sem gledala, kako je Kitajec preobračal perilo v košari. Rekla sem si, da bi bilo vprašanje rešeno, če bi mogla spoznati kakovost perila. Če je bilo to zelo elegantno, takovano pariško perilo, potem je soglašala izpoved Howarda in vse moje teorije b postale ničeve. Če pa je bilo perilo običajno in priprosto, je bila identičnost ženske, ki je oddala to perilo, z umorjeno precej na tančno ugotovljena. V takem slučaju bi povsem lahko smatrala Ljubo Van Burnama za morilko, — če bi ne prišla k temu še nadaljnemu dejstvu, ki so dokazovala, da je bil Howard morilec.

Videla sem preplašene poglede, katere je metala Lena skoz okno name in pokimala sem ji, da jo pomirim. Nato pa sem se zoper ozrnila proti Kitajcu, ki mi je držal pod nos par kosov perila. Tu mi je zadostovalo. Perilo je bilo skrajno priprosto. Jaz tudi nisen ničesar drugega pričakovala.

— Ali je perilo zaznamovan? — sem vprašala.

Pokazal mi je dve črki, napisani z neizbrisljivim črnilom. Lahko sem spoznala črki O in R.

Ko sem zapustila delavnico, je bilo moje zadovoljstvo tako veliko ter se je kazalo tako javno, da mi vedela Lena, kaj naj misli o meni. Čeprav pa sem bila vesela, nisem vendar pozabila, da sem zasledila še en paket in da moram iskat tudi še obleko.

Odšla sva z Leno preko ceste. Malo preje je deževalo in zapala sem, kako je tekla voda v kanal.

Rekla sem si, da bi bilo povsem naravno, če bi človek potisnil ljubjo mu paket v kanal ter se ga iznebil na ta način. Po kratkem premisleku nisem več dvomila o tem, da sem našla pravo rešitev: uganke, kako je izginil drugi paket. Rekla sem si, da bi treba skrbno preiskati kanal na tej cesti, če bi imela jaz kaj pravice od ločati in poveljevati.

Nato sem šla v lekarino, nakupila potrebne stvari, najela voce ter se odpeljala z Leno proti domu.

Dvaindvajseto poglavje.

Krog poldne naslednjega dne mi je prinesla Lena nepopisano karto, katero je nekdo oddal zame. Lena je bila skrajno presenečena, a jaz sem vedela, kaj pomenja to.

Tekom naslednjih par dni se ni prijetilo ničesar posebnega ali izvanrednega. Tretjega dne mi je sporočila kuharica, da je poslat trgovce s sočivjem buščil krompirja. Šla sem v kuhinjo, da si ogledam ta krompir in našla sem v košari velik omot. Pohitela sem v svojo sabo ter odprla pismo. Ni pa vsebovalo zaželjene slike. Pismo se je glasilo:

— Cenjena Miss Butterworth:

Neskončno mi je žal, da ne morem ugoditi vaši želji. Jasem našla nobene slike Mrs. Van Burnams v sobah para, kar me je seveda skrajno presenetilo. Mogoče lahko pojasnim to z dejstvom, da sem imela pred kratkim nekaj zelo elegantnega gospoda iz New Yorka kot stanovalca, ki je v drugi moji izginil ter se ne več vrnil. Zelo se je zanimal za stanovanje gospode Van Burnams in zapirati sem morala vsa vrata, da se ni splazil v to stanovanje. Mogoče pa se mu je to vendarle posrečilo in lahko je tudi mogoče, da je vzel s seboj slike, ki so bile v sobah. Veseli me le, da ni vzel ničesar drugega s seboj. Precej se je tudi zabaval z mojo služkinjo, tako da sem bila primorana odpustiti jo.

Oprostite mi, če ne morem ustreči vaši želji. Z najboljšimi priporočili ostajam vaša

Suzana Fergusson.

Tako, tako. Neki odposlanec Mr. Grycea mi je torej prestregel pot. No, šlo pa je tudi brez slike. Mr. Gryce mogoče ni mogel biti brez nje, a jaz sem jo lahko pogrešala.

Konečno, v soboto zvečer, mi je prinesel Mr. Alvord dve pismi. To sta bila odgovora na moje oglage. Prvo pismo, katero sem morala komaj razvoljati, — tako slabo je bilo pisano, — je vsebovalo sporočilo, da je neka Berta Desberger videla tako osebo kot je bila opisana v oglasi. Dobila sem naročilo, naj se sestarem z njo ob štirih popoldne na zapadni deveti cesti, kjer bom lahko izvedela nadaljnje podrobnosti.

Drugo pismo ni bilo naslovljeno name, temveč na Mr. Alvorda, ki ga je vsled tega odprl ter prečital. Glasilo se je:

— Spoznateni gospod:

— Vaš oglas v Heraldu me je opozoril na to, da iščete mlado damo, ki si je kupila zjutraj dne 18. septembra nov klobuk. Dama je baje nosila črno-obelo karirano svileno bluzo ter rjavo svileno kikljo. Taka dama, a brez klobuka, je kupila pri meni istega jutra klobuk, katerega si je takoj nataknila na glavo. Rekel je, da ji je nedenen sunek vetrar odnesel klobuk. Izgledala je zelo bedna in mršava in raditega sem jo vprašal, če bo mogla sama po svojih potih vse kar van morem sporočiti gledete dame.

Pismo je bila priložena karta:

Phineas Cox, ženski in otroški klobuki, 6. Avenue.

Mali ubožec.

Andre Lichtenberger.

(Iz knjige "Moj mali Trott")

(Konec.)

Kar tako mirno dečku ne more ugovarjati. Zgrabi lopatico in udari s precejšnjo močjo po glavi dvomljiveca, ki se ne premakne, ampak samo nastavi komolec in ga plaho pogleda po strani.

— Ti kolneš Boga in Bog stori čisto prav, da ti ne da nič jesti, če se mu na tak način zahvaljuješ.

— Zakaj naj bi se mu zahvaljeval? — je zastopal deček.

Na to vprašanje Trott ni bil pripravljen. Res je: če je človek hudoben ali preveč nesrečen, ne moli rad; jezen je na ves svet in se najrašči kuja. Trott je že načrnil kaj jest. Ali moraš ga proštit?

— Dajte mi listek. No ticky, no washy.

To je bilo sitno zame. Hotela sem le videti perilo, ne da bi ga jemala s seboj. Vsled tega sem hitro našla izhod iz zagate.

— Jaz ne potrebujem še perila, — sem rekla. — Hotela sem le vedeti, če je bilo perilo res oddano pri vas.

— V torek ponoči. Že zelo pozno. Eleganten par. Dama je hotela nekaj reči, a gospod jo je zadržal. Oprano je že vse. Poglejte takoj!

Pri tem je potegnil košaro izpod mize.

— Le še zlikano ni.

Molče sem gledala, kako je Kitajec preobračal perilo v košari. Rekla sem si, da bi bilo vprašanje rešeno, če bi mogla spoznati kakovost perila. Če je bilo to zelo elegantno, takovano pariško perilo, potem je soglašala izpoved Howarda in vse moje teorije b postale ničeve. Če pa je bilo perilo običajno in priprosto, je bila identičnost ženske, ki je oddala to perilo, z umorjeno precej na tančno ugotovljena. V takem slučaju bi povsem lahko smatrala Ljubo Van Burnama za morilko, — če bi ne prišla k temu še nadaljnemu dejstvu, ki so dokazovala, da je bil Howard morilec.

Videla sem preplašene poglede, katere je metala Lena skoz okno name in pokimala sem ji, da jo pomirim. Nato pa sem se zoper ozrnila proti Kitajcu, ki mi je držal pod nos par kosov perila. Tu mi je zadostovalo. Perilo je bilo skrajno priprosto. Jaz tudi nisen ničesar drugega pričakovala.

— Ali je perilo zaznamovan? — sem vprašala.

Pokazal mi je dve črki, napisani z neizbrisljivim črnilom. Lahko sem spoznala črki O in R.

Ko sem zapustila delavnico, je bilo moje zadovoljstvo tako veliko ter se je kazalo tako javno, da mi vedela Lena, kaj naj misli o meni. Čeprav pa sem bila vesela, nisem vendar pozabila, da sem zasledila še en paket in da moram iskat tudi še obleko.

Odšla sva z Leno preko ceste. Malo preje je deževalo in zapala sem, kako je tekla voda v kanal.

Rekla sem si, da bi bilo povsem naravno, če bi človek potisnil ljubjo mu paket v kanal ter se ga iznebil na ta način. Po kratkem premisleku nisem več dvomila o tem, da sem našla pravo rešitev: uganke, kako je izginil drugi paket. Rekla sem si, da bi treba skrbno preiskati kanal na tej cesti, če bi imela jaz kaj pravice od ločati in poveljevati.

Nato sem šla v lekarino, nakupila potrebne stvari, najela voce ter se odpeljala z Leno proti domu.

Dvaindvajseto poglavje.

Krog poldne naslednjega dne mi je prinesla Lena nepopisano karto, katero je nekdo oddal zame. Lena je bila skrajno presenečena, a jaz sem vedela, kaj pomenja to.

Tekom naslednjih par dni se ni prijetilo ničesar posebnega ali izvanrednega. Tretjega dne mi je sporočila kuharica, da je poslat trgovec s sočivjem buščil krompirja. Šla sem v kuhinjo, da si ogledam ta krompir in našla sem v košari velik omot. Pohitela sem v svojo sabo ter odprla pismo. Ni pa vsebovalo zaželjene slike. Pismo se je glasilo:

— Cenjena Miss Butterworth:

Neskončno mi je žal, da ne morem ugoditi vaši želji. Jasem našla nobene slike Mrs. Van Burnams v sobah para, kar me je seveda skrajno presenetilo. Mogoče lahko pojasnim to z dejstvom, da sem imela pred kratkim nekaj zelo elegantnega gospoda iz New Yorka kot stanovalca, ki je v drugi moji izginil ter se ne več vrnil. Zelo se je zanimal za stanovanje gospode Van Burnams in zapirati sem morala vsa vrata, da se ni splazil v to stanovanje. Mogoče pa se mu je to vendarle posrečilo in lahko je tudi mogoče, da je vzel s seboj slike, ki so bile v sobah. Veseli me le, da ni vzel ničesar drugega s seboj. Precej se je tudi zabaval z mojo služkinjo, tako da sem bila primorana odpustiti jo.

Oprostite mi, če ne morem ustreči vaši želji. Z najboljšimi priporočili ostajam vaša

Suzana Fergusson.

Tako, tako. Neki odposlanec Mr. Grycea mi je torej prestregel pot. No, šlo pa je tudi brez slike. Mr. Gryce mogoče ni mogel biti brez nje, a jaz sem jo lahko pogrešala.

Konečno, v soboto zvečer, mi je prinesel Mr. Alvord dve pismi. To sta bila odgovora na moje oglage. Prvo pismo, katero sem morala komaj razvoljati, — tako slabo je bilo pisano, — je vsebovalo sporočilo, da je neka Berta Desberger videla tako osebo kot je bila opisana v oglasi. Dobila sem naročilo, naj se sestarem z njo ob štirih popoldne na zapadni deveti cesti, kjer bom lahko izvedela nadaljnje podrobnosti.

Drugo pismo ni bilo naslovljeno name, temveč na Mr. Alvorda, ki ga je vsled tega odprl ter prečital. Glasilo se je:

— Spoznateni gospod:

— Vaš oglas v Heraldu me je opozoril na to, da iščete mlado damo, ki si je kupila zjutraj dne 18. septembra nov klobuk. Dama je baje nosila črno-obelo karirano svileno bluzo ter rjavo svileno kikljo. Taka dama, a brez klobuka, je kupila pri meni istega jutra klobuk, katerega si je takoj nataknila na glavo. Rekel je, da ji je nedenen sunek vetrar odnesel klobuk. Izgledala je zelo bedna in mršava in raditega sem jo vprašal, če bo mogla sama po svojih potih vse kar van morem sporočiti gledete dame.

Pismo je bila priložena karta:

Phineas Cox, ženski in otroški klobuki, 6. Avenue.

NOV NASLOV

Uradne ure: Vseki dan 11. do 8. V pon., sredo in soboto zvečer od 7. do 8.30.

EDINI SLOVENSKI ZDRAVNIK V PITTSBURGHU.

303 American State Bank Bldg.,
600 Grant St., at Sixth Avenue.
Pittsburgh, Pa.

Pittsburgh, Pa.

ROYAL MAIL

Pooblaščena od jugoslovanske vlade.

Hrta, direktor službe med novimi, velikimi, veličastnimi "O" paroski. Modra v vodoravni. — Postota odprtja.

"ORION", "ORCA", "ORDUNA", "ORBITA"

V Evropi: CENE iz Evropi.

\$102.50 Nam. in več \$ 90.00 Cheribg \$125. in več \$100.00

\$106.35 Zagreb \$125. in več \$100.00

Skloniki privatne kabine v tretjem razredu.

VAZNO! Izgubljene časa z nakupom tickov za vse sordinske v Evropi. Nova kvota pridne 1. julij.

Za novida vnosnika pri lokalnih agentih ali pri ROYAL MAIL STEAM PACKET COMPANY

36 Broadway New York City

Ne da bi kaj misil, dene v žep obe roki. Oj, k sreči! Hit